

ШОСТАЦЬКА Марія
PhD, заступник директора з виховної роботи
Вінницького медичного коледжу імені академіка Д. К. Заболотного,
КОБИЛЯНСЬКИЙ Олександр
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри БЖДПБ
Вінницького національного технічного університету

МОНІТОРИНГ СФОРМОВАНOSTI SOFT SKILLS У ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах реформування системи охорони здоров'я та інтеграції України у світовий освітній простір особливої актуальності набуває підготовка конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно діяти не лише на основі професійних знань і вмінь, але й володіти розвиненими soft skills. До таких навичок належать комунікабельність, емпатія, критичне мислення, здатність працювати в команді, стресостійкість та емоційний інтелект, які є необхідними для успішної професійної діяльності у сфері охорони здоров'я [3]. Особливість медичної професії полягає у постійній взаємодії з пацієнтами, їхніми родинами та колегами, що зумовлює підвищені вимоги до рівня сформованості soft skills у майбутніх фахівців. Водночас традиційна система медичної освіти тривалий час була орієнтована переважно на формування фахових навичок, що створює потребу у впровадженні нових підходів до оцінювання та розвитку soft skills.

У цьому контексті особливого значення набуває моніторинг сформованості soft skills у здобувачів медичної освіти як інструменту забезпечення якості освітнього процесу. Систематичне відстеження рівня розвитку цих навичок дозволяє своєчасно виявляти прогалини у підготовці, коригувати освітні програми та впроваджувати ефективні педагогічні технології. Таким чином, проблема моніторингу сформованості soft skills у майбутніх медичних фахівців є актуальною та потребує подальшого наукового осмислення й практичного впровадження. Його метою є не лише фіксація рівня розвитку м'яких навичок, але й отримання об'єктивної інформації для подальшого вдосконалення освітнього процесу.

Для здійснення моніторингу сформованості soft skills можуть використовуватися різноманітні методи, серед яких: анкетування, самооцінювання, спостереження, ситуаційні завдання, симуляційні тренінги, а також оцінювання під час проходження практичної підготовки. Особливо ефективними є інтерактивні методи навчання, що дозволяють моделювати професійні ситуації та оцінювати поведінкові реакції здобувачів освіти. Важливу роль у цьому процесі відіграє використання сучасних освітніх технологій, зокрема цифрових платформ, симуляційних центрів, а також технологій віртуальної та доповненої реальності [1, 2]. Вони дають можливість створювати безпечне освітнє середовище для розвитку комунікативних та емоційних компетентностей.

Разом із тим, існують певні труднощі у моніторингу soft skills, пов'язані з їх суб'єктивністю та складністю кількісного вимірювання. Це потребує розробки чітких критеріїв, показників та інструментарію оцінювання, а також підготовки викладачів до здійснення такого виду педагогічної діяльності [4–8]. Важливим аспектом є також необхідність уніфікації підходів до оцінювання soft skills, що дозволить забезпечити об'єктивність та порівнюваність результатів.

Крім того, доцільним є впровадження формульованого оцінювання, яке спрямоване не лише на фіксацію рівня сформованості soft skills, але й на їх цілеспрямований розвиток у процесі навчання. У цьому контексті важливу роль відіграє зворотний зв'язок між викладачем і здобувачем освіти, що сприяє усвідомленню сильних сторін і визначенню напрямів подальшого вдосконалення. Не менш важливим є залучення здобувачів освіти до самооцінювання та взаємооцінювання, що формує їхню рефлексивну компетентність і відповідальність за власний професійний розвиток. Використання таких підходів дозволяє зробити процес моніторингу більш прозорим, системним та орієнтованим на особистісне зростання майбутнього фахівця. Відтак, ефективний моніторинг сформованості soft skills передбачає комплексний підхід, що поєднує різні методи оцінювання, враховує індивідуальні особливості здобувачів освіти та інтегрується в освітній процес підготовки майбутніх медичних фахівців.

Отже, моніторинг сформованості soft skills у здобувачів медичної освіти є необхідною умовою підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я, адже soft skills відіграють ключову роль у професійній діяльності медичних працівників, забезпечуючи ефективну комунікацію, прийняття рішень та взаємодію в команді. Перспективи подальших досліджень полягають у розробці ефективних моделей моніторингу soft skills, а також впровадженні інноваційних освітніх технологій у процес підготовки майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Dembitska S., Kobylanskyi O., Nahorniak S., Puhach V., Tatarchuk V. Usage of Artificial Intelligence for the Individualization of Learning in the Institutions of Higher Education. In: Auer, M.E., Rüttemann, T. (eds) Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility. ICL 2024. *Lecture Notes in Networks and Systems*, vol 1260. 2025. Springer, Cham. pp 199–207
2. Yarovy R., Dembitska S., Kobylanskyi O., Sivert I., Sotskyi B. The Impact of Digitalization on the Evolution of Competencies and Changing Needs in the Labor Market. In: Auer, M.E., Rüttemann, T. (eds) Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility. ICL 2024. *Lecture Notes in Networks and Systems*, vol 1260. 2025. Springer, Cham. pp 182–189
3. Гальчинський В. В., Дембіцька С. В. Особливості розвитку SOFT SKILLS майбутніх фахівців іт-спеціальностей засобами цифрових освітніх платформ в умовах прискореної глобальної трансформації. Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управлінської діяльності: матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (4

грудня 2025 року, м. Херсон). Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2025. С. 64-67.

4. Дембіцька С. В., Сіверт І. І. Цифрова доступність в освіті: виклики та перспективи. *Педагогіка безпеки*. 2024. Том 9, № 2. С. 57-63.

5. Дембіцька С. В. Сугерування штучним інтелектом вибору індивідуальної освітньої траєкторії: психологічний аспект. *Наукові записки Малої академії наук України*. 2024. № 3 (31). С. 13-20.

6. Дембіцька С. В., Кобилянська І. М. Формування методичної компетентності майбутніх фахівців з професійної освіти в умовах цифрової трансформації освіти. LV Всеукраїнська науково-технічна конференція факультету інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії (2026). <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fitki/all-fitki-2026/paper/view/26497>

7. Дембіцька С. В., Формування академічної мотивації студентів вищих навчальних закладів у контексті цифрової трансформації освітнього простору. *Наукові записки Малої академії наук України*. 2025. № 2(33). С. 13-24.

8. Сіверт І. І., Дембіцька С. В., Корчовий М. В. Перспективи розвитку цифрової доступності освітніх ресурсів у вищій освіті. *Educating for Tomorrow: Ukrainian Values in Global World: Conference Proceedings & Resolutions*. Thompson Rivers University, Kamloops, Canada, 7-9 February 2025. С. 96-100.

ШУРИН Олена

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки
Рівненського державного гуманітарного університету*

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Сучасний розвиток освітньої системи України відбувається в умовах глобалізації, цифрової трансформації та інтеграції у європейський освітній простір, що зумовлює необхідність переосмислення підходів до професійної підготовки педагогічних кадрів. Особливо це стосується майбутніх учителів технологічної та професійної освіти, діяльність яких безпосередньо пов'язана з формуванням практичних умінь, інженерного мислення, технологічної культури та готовності до інноваційної діяльності.

Актуальність дослідження зумовлена впровадженням компетентнісного підходу як методологічної основи реформування освіти, закріпленої в Законі України «Про освіту» та Концепції Нової української школи. У межах цієї парадигми результат освіти визначається не обсягом засвоєних знань, а сформованістю здатності діяти в реальних життєвих і професійних ситуаціях.

Аналіз наукових досліджень свідчить, що проблема компетентнісного підходу є предметом активного вивчення. Українські науковці (О. Овчарук, Н. Бібік, В. Кремень, С. Гончаренко та ін.) розглядають компетентності як інтегровані результати навчання, тоді як зарубіжні дослідники (L. Darling-